

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת נח תשפ"ג

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
19:06	18:29	* 17:39	י-ם
19:02	18:26	17:35	ת"א
19:02	18:26	17:36	חיפה
19:05	18:28	17:38	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 17:19

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00

קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת נח תשפ"ג

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר" - חומש בראשית

1 סכנת הגאווה

פרשה למעשה:

6 מהו רצון ה'?

7 מעשי האדם משפיעים על הבריאה

9 המבול

12 לשוב אל התורה הקדושה

13 תצליח בדבר הראשון שתעשה...

17 בהתאמצות ובזריזות

מרחן פאר הדור:

19 ההתאמצות - פותחת שערים

סכנת הגאווה

וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי הָאֱלֹקִים וַתִּמְלֵא

הָאָרֶץ חָמָס (בראשית
ו', יא).

מה הכוונה "לפני
האלוקים"?

ראיתי ביאור נפלא:
הארץ נשחתה
והתמלאה חמס,
כיון שלפני כן בני
האדם עזבו את
אלוקים. הם אמרו
כי אין אלוקים
איתם ויכולים הם
לעשות ככל העולה
על רוחם, וכתוצאה
מכך נשחתה הארץ
והתמלאה חמס...

מכאן נלמד,
שהטענה שטוענים

אנשים מסוימים, 'דברים שבינם לבין
ה' יתברך הם לא מקיימים, אך דברים
שבין אדם לחבירו הם מקיימים

ומתנהגים יפה עם זולת' - אינה נכונה!

אין מציאות כזאת!

אם האדם מושחת
בינו לבין ה' יתברך
ואינו עובד את ה'
אלא רחוק ממנו,
בידוע שהוא מושחת
גם בעניינים שבין
אדם לחברו!

"אל תחשוב שהזמינו

אותך לעלות שלישי

בגלל שאתה יותר

גדול ממני, אלא זה רק

בגלל שאתה רב בעיר

פויגא, שהיא גדולה

יותר מהעיר ליסא בה

"אני מכהן כרב..."

כך אומר הרד"ק: אם
רואים אדם שחומס
וגוזל, כנראה שהוא
חטא קודם לכן לפני
האלוקים, לא היה
פחד אלוקים לנגד
עיניו. "וַיֵּאמְרוּ לֵאמֹר -

סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא תִפְצְנֵנוּ"
(איוב כא, יד), ולכן ידיהם דמים מלאו,
בחמס ובגזל.

זצ"ל ואביר המעיינים הגאון רבי יעקב לזרבוים מליסא זצ"ל, בעל ה"ישועות יעקב" וה"חוות דעת" - הזדמנו פעם ביחד לעיירה פלונית, כדי לתקן בה תקנה.

ביום שני, כשהוציאו ספר תורה ביקשו ראשי הקהל לכבד את הגאון רבי עקיבא איגר לעלות שלישי, אולם מיד כשקראו "יעמוד רבי עקיבא שלישי", נפל הרב על הארץ והתעלף.

ותהום כל העיר. נבהלו מתפללי בית הכנסת, הביאו מיד מים, העירוהו מעלפונו ושאלו לשלומו.

הגאון מליסא, שהיה נוכח באותה עת בבית הכנסת, אמר למתפללים שאין להם מה לדאוג, הוא ידבר עם הגאון רבי עקיבא איגר והכל יסתדר.

ניגש הגאון מליסא לגאון רבי עקיבא

לכן צריך להקפיד ולדעת ש"הינה עין ה' אֵל יִרְאֶיו" (תהילים לג, יח), ה' יתברך צופה ומביט על האדם בכל עת ובכל זמן.

רק אם אדם ירא מהאלוקים הרואה אותו במסתרים ובחדרי חדרים ויודע את מזימותיו, יכול הוא להיזהר ולשמור עצמו מן הגזל ומשאר המידות הרעות.

בעיקר מה שהיה חסר בדור המבול, הוא המידות הטובות. דרכם המושחתת של בני האדם הביאה את כל ההרס והחורבן לעולם.

דוגמא למיזת טובות נוכל ללמוד מהסיפור הבא:

שני גאוני הדור - הני תרי צנתרי דהבא, חמדת ישראל הגאון רבי עקיבא איגר

המבול: לכל אחד ואחד היה שפע רב, אך הם רצו שיהיה להם יותר מאשר לחבריהם, כדי שיוכלו להתגאות בכך.

רבותינו (מגילה כט ע"א) אמרו, שכל מי שמתגאה - בעל מום הוא, ולמדו זאת מהפסוק בתהלים (סח, יז): "לָמָּה תִתְצַדֵּן הָרִים גְּבוּנִים". "יצתה (יצאה) בת קול ואמרה להם: למה תרצו דין עם סיני? כולכם בעלי מומים אתם אצל סיני. כתיב הכא 'גבוננים' וכתוב התם 'או גִּבְן או דַּךְ' (ויקרא כא, כ)."

לכן על נח כתוב שהיה "איש צדיק תמים" (בראשית ו, ט), הוא היה שלם ולא בעל מום, כיון שהיתה בו ענווה. והראיה הטובה ביותר לכך, שאם לא היתה לו מידת ענווה לעולם הוא לא היה טורח טרחה כה גדולה לבנות תיבה גם עבור החיות והבהמות.

בגמרא (תענית לא ע"א) אמרו: "עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול [מעגל] לצדיקים, והוא יושב ביניהם בגן עדן, וכל אחד ואחד מראה

איגר ואמר לו בלחש: "אני יודע שהתעלפת בגלל שחשבת שמכבדים אותך לעלות לתורה עקב היותך גאון יותר ממני, ונבהלת מהדבר. אבל זה לא נכון. אל תחשוב שהזמינו אותך לעלות שלישי בגלל שאתה יותר גדול ממני, אלא זה רק בגלל שאתה רב בעיר פוזנא, שהיא גדולה יותר מהעיר ליסא בה אני מכהן כרב...".

שמע זאת הגאון רבי עקיבא איגר ואורו עיניו, ניכר עליו כי הוקל לו. 'ברוך ה', מה שכיבדוני בעליה, אין זה מחמת שחשבו אותי לגאון יותר גדול, גם הם יודעים ומבינים שהגאון מליסא גדול ממני. כעת יכול אני לעלות לתורה בלב שקט'....

כמה מוסר השכל ניתן ללמוד מסיפור זה, עד היכן הרחיקו החכמים את עצמם מהגאווה ומהכבוד, כל אחד החשיב את חבירו כיותר גאון ויותר חכם, עד כדי כך שרבי עקיבא איגר התעלף מעצם הדבר שחשדו בו שהוא יותר גאון!

זו היתה הבעיה הגדול של אנשי דור

לפניו יתברך.

ומה מאוד יש להצטער שישנם בני אדם שומרי מצוות הנזהרים בדברים שבין אדם למקום, ואילו בדברים שבין אדם לחברו הותרה להם הרצועה לעשות כאות נפשם.

וכבר אמרו בירושלמי (ברכות ב, ג): תפילין מפני מה לא החזיקו בהם להניחם במשך כל היום? מפני הרמאים.

שכן, מעשה אירע באדם אחד, שביקש להפקיד מעותיו אצל אדם נאמן. מצא יהודי אחד היושב בבית המדרש מעוטר בטלית ומוכתר בתפילין, והפקיד מעותיו בידו. לאחר מכן תבע את מעותיו, והלה כפר בכל

באצבעו, שנאמר: 'וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְקֵינוּ זֶה קוֹיֵנוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ זֶה ה' קוֹיֵנוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ' (ישעיה כה, ט).

נשאלת השאלה, מדוע הקב"ה מעמיד את הצדיקים דווקא בצורת מעגל, מדוע לא בצורת ריבוע או בצורת ח'?

אלא עושה זאת הקב"ה כדי שלא יתעוררו בעיות של כבוד וחשיבות - "הוא יותר קרוב, והוא פחות קרוב..."

בעיגול אין הבדל במרחק, כולם נמצאים באותה מרחק מנקודת האמצע - מה' יתברך.

לעתיד לבוא יסיר הקב"ה את כל עניין הכבוד והגאווה, כולם ישבו במעגל ויהיו קרובים באותה מידה אל הבורא, כולם יהיו שווים מקובלים ורצויים

ד' אמות, מיד "יכירנו" להשיב את הפיקדון אשר הופקד איתו, כי אחרת הוא מחלל את השם חס ושלום (יומא פו ע"א).

והנה כבר אמרו חז"ל (אבות ב, ה): "אל תאמן בעצמך עד יום מותך", לכן יתחזק האדם בלימוד התורה ובמוסר חכמינו ז"ל, לבל יתגבר עליו יצר הרע, להתאוות ולחמוד אשר לחברו, ולהתנהג בחוסר מידות טובות.

וכבר אמרו חז"ל (סוכה נב ע"ב): "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, שנאמר: 'צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לְהַמִּיתוֹ' (תהילים לו, לב), ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, שנאמר: 'ה' לֹא יַעֲזֹבנוּ בְּיָדוֹ' (שם, לג)".

באומרו: 'איני מכירך, לא היו דברים מעולם'.

אמר לו המפקיד: 'לא לך האמנתי והפקדתי, אלא לתפילין שבראשך' (ראה תוספות שבת מט ע"א).

על פי זה ביאר מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל בדרך רמז מה שאמרו בגמרא (ברכות ט ע"ב) שזמן הנחת תפילין בשחרית הוא משעה "שיראה את חברו רחוק ארבע אמות ויכירנו", וכן נפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן ל סעיף א).

ורצונם לומר, שאף על פי שתפילין היא מצוה שבין אדם למקום, אל יעשם עטרה להתגדל בהם וקרדום לחפור בהם להונות בהם את הבריות, אלא משיראה את חברו שהפקיד מעות או חפץ בידו, ועודנו רחוק ממנו

מהו רצון ה'

נענה החפץ חיים ואמר לו: "באשר לבקשתך הראשונה - אם ברצונך לתרום חלק מנכסך לטובת הישיבה, אל תמתין לכך שיעשו זאת לאחר מותך! אחרי מותך אינך יכול לדעת מה יקרה עם כספך. תרום עכשיו, בעוד הכסף שלך, ותחת ידך!

"וגם באשר לבקשתך השנייה - למה לך לחכות שאני אלמד לעילוי נשמתך לאחר מותך? בידך ללמוד בעצמך, עתה, בחיי חיותך, משניות לעילוי נשמתך!"

בצורה כזאת עלינו להתבונן על כל מעשינו ולחפש תמיד מהו רצון ה' האמיתי, ואותו להשתדל לקיים לאלתר וללא דיחוי.

אָלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדוֹרָתוֹ אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נַח (בראשית ו, ט).

תפקיד האדם בעולם הזה הוא: לחפש ולברר מה רצון ה', ולעשותו ללא דיחוי. פעם אחת הגיע אדם מבוגר ל"חפץ חיים" וז"ל ואמר לו: "הנה נא זקנתי לא ידעתי את עיתי, לכן אני מבקש ממך שתי בקשות: האחת - תכתוב לי צוואה, לפיה חלק מנכסי יועברו לטובת הישיבה, כאילו הישיבה היא בן שלי. והיות ויש לי שישה בנים, ברצוני לחלק את הירושה לשבעה חלקים, ואף הישיבה תקבל חלק כאחד הבנים. הבקשה השנייה היא, שלאחר מותי תלמד משנה אחת לעילוי נשמתו".

להצלחת עולם התורה

מעשי האדם משפיעים על הבריאה

קלקלו את דרכם?

הביאור בזה הוא, שאנשי דור המבול חטאו בצורה כה קשה, עד שהחטאים שלהם חלחלו וחדרו גם אל בעלי החיים ואל הבריאה כולה!

בני אדם היו שטופים בתאוות, בעריות ובגזל, מושחתים במידותיהם ובהליכותיהם, עד כדי כך שכל הבריאה נשמה והריחה ריח של טומאה, של תאוה, והושפעה מכך.

האדם, במעשיו, משפיע על כל הבריאה, וכשהוא חוטא - הוא משגר חיידקי טומאה לאוויר העולם, שמתפשטים ומדביקים את כל הבריאה.

כשראה הקב"ה שכל הבריאה כולה הושפעה לרעה ממעשי האדם, וחיידקי הטומאה התפשטו בצורה כל כך מאסיבית, שלא רק בני האדם השחיתו את דרכם אלא אפילו בעלי החיים ואפילו האדמה עיוותו את

פי השחית כל בשר את דרכו על הארץ (בראשית ו, יב).

רש"י מביא את דרשת חז"ל (בראשית רבה כה, ח), שאפילו בהמה חיה ועוף נזקקו לשאינן מינן:

"הכל קלקלו מעשיהן בדור המבול, אפילו בעלי חיים. הכלב היה הולך אצל הזאב, והתרנגול היה מהלך אצל הטווס, הדא הוא דכתיב: 'כי השחית כל בשר' - 'השחית כל אדם' אין כתיב אלא 'כי השחית כל בשר'."

והמדרש מוסיף ואומר: "אף הארץ זינתה, היו זורעין לה חיטין והיא מפקא זונין".

והדברים תמוהים, הרי לחיות ולבהמות אין יצר הרע המסית אותם לעבירות ולתאוות אסורות. גם לאדמה אין בחירה חופשית לבחור מה להוציא מתוכה. מעולם לא שמענו על אדמה שנזרעה בצנון והוציאה פלפל... איך יתכן, אפוא, שגם הללו

בית החולים סוגים שונים של חיידקים, והם מדביקים כל חולה שמאושפז בו. החוקרים הגיעו למסקנה, שבמצבו הנוכחי אין לבית החולים שום תקנה. לא יעזור לסייד אותו מחדש או לערוך בו ניקיון יסודי. כל בית החולים ספוג בחיידקים קטלניים!

אין ברירה אלא להרוס אותו מהיסוד ולבנות בית חולים חדש. כמובן שבאותה הזדמנות יחליפו את כל הציוד הישן בציוד חדש, ומכאן ולהבא יזהרו לשמור על היגיינה וחיטוי בצורה יסודית.

על פי זה - סיים רבי אליהו לופיאן זצ"ל - ניתן להבין את מה שאירע בדור המבול:

הקב"ה בדק וראה שלא יועיל לתקן 'זעיר פה זעיר שם'. "חיידקי" החטאים

דרכם - החליט שאין לעולם שכזה זכות קיום, ואי אפשר להשאירו במצבו הנוכחי...

הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל, תלמידו של ה"חפץ חיים" זצ"ל למספר, שבבית חולים אחד במדינה מסוימת, נתקל הצוות הרפואי בתופעה מוזרה: כל חולה שהיה מאושפז בבית החולים בסיבה של מחלה מסוימת, לאחר שחרורו היו מתגלות אצלו כמה וכמה מחלות אחרות, קשות ונוראות, ורבים מבני אותה מדינה היו מתים מכך.

חוקרים מטעם השלטון ניסו לחקור ולהבין את פשר התופעה, עד שהגיעו למסקנה, שמאחר ובית החולים עתיק יומין, ועומד על תילו כבר מעל מאה וחמישים שנה - נקלטו ונספגו בקירות

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

ולברוא עולם חדש, מתוקן ושמור יותר.

היחידים שנצלו היו נח ומשפחתו שהקפידו על היגינה וסטריליות, ונזהרו לבל יידבקו בחיידקי החטאים של בני הדור...

של בני האדם דבקו בחיות ובבהמות ואפילו בקרקע, ולא נותרה ברירה אלא להביא מבול לעולם ולהשחית את כל אשר על הארץ.

המבול היה בבחינת הגעלה של העולם כולו במים רותחין, כדי להשמיד ולמחוק את כל חיידקי החטאים,

המבול

"אני מכין את התיבה", השיב להם נח. "ותיבה זו על שום מה?"

"הקב"ה עתיד להביא מבול, כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ".

"במטותא מינך, נח! תפסיק לדבר שטויות! מה מבול? איזה מבול? אלו הם בסך הכל דמיונות שנכנסו לך לראש".

"הקב"ה אמר לי במפורש 'ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ!' ובמבול הזה 'כל אשר בארץ יגוע',

עֲשֵׂה לָךְ תֵּיבָת עֲצֵי גֹפֶר קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת הַתֵּיבָה וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר. (בראשית ו, יד).

במשך יותר ממאה שנה התעסק נח בבניית התיבה.

בכל יום היה לוקח קרש אחד ובונה אותנו...

לבטח הבריות תמהו ושאלו:

"מה קרה לך נח? הפכת להיות נגר? הרי היית יושב ולומד כל היום... עשית הסבת מקצוע?"

"כן! הכל ייחרב! לא יישאר מהעולם הזה זכר", התרה בהם נח.
 "סיפורים!", אמרו לו. "סיפורים של הדתיים..."

ומי האמין לסיפורים שסיפר ה"חפץ חיים" לאחר מלחמת העולם הראשונה, שהמלחמה הזאת היתה כאין וכאפס לעומת המלחמה שעתידה לבוא! מי האמין לו שהגרמנים המנומסים והתרבותיים, אנשי השכלה, לומדי גימנסיות, ייהפכו לחיות טרף מפלצתיות, שאומנם ילטפו כלבים אך ישליכו מיליונים לתאי גזים ויתעללו בהם בצורה הגסה ביותר? מישהו האמין לזה? אף אחד לא! "סיפורים ותו לא", סברו כולם.

אבל המבול הגיע. בני דורו של נח החלו להרגיש שדבריו מתחילים להתגשם. הם ניסו בכל כוחם לתקוף את נח ולהיכנס במקומו אל התיבה, אבל הקב"ה הקיף את התיבה באריות, והיו אוכלים אותם (מדרש תנחומא פרשת נח, י). לפיכך הדגישה התורה: "בְּעֶצֶם הַיּוֹם

ומשום כך הוא ציוה עלי 'עשה לך תיבת עצי גפר', להינצל מן המבול הזה שעתידי לבוא".

וכך בכל יום היו אנשי הדור עוברים וצוחקים על נח: "אין לך מה לעשות בחיים? לא יהיה שום מבול. וגם אם יהיה - כלום סבור אתה שניתן לך להיכנס לתיבה? אנחנו ניכנס לתוכה, ואותך נשאיר בחוץ..."

ונח בשלו: "דעו לכם, עתיד הקב"ה להיפרע מכל מי שהשחית את דרכו, יש יום לא-ל איום לבוא במשפט! ראו הוזהרתם! 'א-ל-נְקָמוֹת ה' א-ל-נְקָמוֹת הוֹפִיעַ' (תהילים צד, א), והוא עתיד להינקם מכם".

לאחר שסיים נח לבנות את התיבה - עדיין לא התחיל לרדת, ולו טיפת מים אחת. כולם לעגו לו:

"נו? ר' נח, היכן המבול שהבטחת? תראה את העולם היפה שבחוץ... תראה איזה בניינים, רכבות, גשרים... כל זה ייחרב?!"

כפשוטם, שנח היה חסר אמונה. חלילה מלומר כך על אדם שהתורה העידה על היותו "איש צדיק תמים", על נביא ה' שהקב"ה דיבר איתו.

אלא, נח סבר שמאחר והשי"ת הינו ארך אפים ורב חסד, ומרחם על בריותיו, לפיכך על אף שאמר לו שהוא עתיד להביא מבול, ומשום כך הורה לו לבנות תיבה - מכל מקום בסופו של דבר יאריך אפו ולא יביא את המבול.

ולמרות זאת, חז"ל החשיבו לו את הדבר כתזוזה קלה מהאמונה השלימה בה'. זאת משום ש"כל האומר הקדוש ברוך הוא ותרן הוא - יוותרו חייו, שנאמר: 'הַצּוּר תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָּל דְּרָכָיו מְשֻׁפָּט' (דברים לב, ד) (בבא קמא נ ע"א).

הקב"ה מתנהג בוודאי במידת החסד והרחמים, אולם כשנגדשת הסאה - הוא נפרע מעוברי רצונו במשפט צדק ואמת, ואינו מוותר להם.

הַזֶּה פָּא נַח וְכוּ' אֶל הַתֵּבָה" (בראשית ז, יג) - "לימדך הכתוב שהיו בני דורו אומרים אם אנו מרגישים בו - אין אנו מניחין אותו ליכנס בתיבה, ולא עוד אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומות ומבקעין את התיבה. אמר הקדוש ברוך הוא: הריני מכניסו בחצי היום, לעיני כולם, וכל מי שיש בידו כוח למחות - יבא וימחה, ונראה דבר מי יקום..."

אומנם, חז"ל אמרו שאף נח מקטני אמנה היה.

על הפסוק "וַיֵּבֵא נַח... אֶל הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל" (שם, ז) אמרו חז"ל (בראשית רבה לב, ז, הובאו דבריהם ברש"י): "מפני מי המבול - אמר רבי יוחנן: אף נח מחוסר אמנה היה, מאמין ואינו מאמין, ולא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים והגיעו עד קרסוליו".

והנה, בוודאי אין לפרש דברים

לשוב אל התורה הקדושה

את האדם בחיות, ומשרה עליו שלווה ורוגע.

כאשר אדם הוגה בתורה הקדושה, הוא משכיל להבין כי כל העולם הזה, על כל ההתרועעויות שבו, לא יקנו לו לעולם מנוחה אמיתית, ואם יש לו מנה ירצה מאתיים. הכל בר חלוף, ואינו נכס אמיתי.

אולם כאשר הוא שב אל התיבה, אל המילים הקדושות של התורה, מובטח לו כי "וישלח ידו ויקחה ויבא אותה אליו אל התיבה" - הקב"ה שולח את ידו ומביא אותו אליו, וכך יכול האדם לעלות ולטפס לגבהים רוחניים עליונים.

הדרך היחידה היא - לשוב אל התיבה, אל התורה הקדושה.

וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ... וְלֹא מֵצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַת לְכַף רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל הַתֵּבָה (בראשית ה, ח-ט).

רבותינו (שבת מט ע"א) אומרים, שכנסת ישראל נמשלה ליונה, ולפי זה יתפרש הפסוק כך:

"וישלח את היונה מאיתו" - הקב"ה שילח את עם ישראל מאיתו, והגלה אותם לבין האומות. "ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה" - הם מפוזרים בכל קצוות העולם, מבלי למצוא מנוחה לנפשם.

"ותשב אליו אל התיבה". מילה נקראת בשם "תיבה". הדרך היחידה למצוא מנוחה בחיים היא על ידי לימוד התורה הקדושה ועל ידי תפילה. כל תיבה של תורה, כל מילה של תפילה - ממלאת

תצליח בדבר הראשון שתעשה...

חילול וביזיון נורא.

וַיַּחֲלֵ נַח אִישׁ הָאָדָמָה וַיִּטַּע פָּרֶם (בראשית

ט, כ).

כאן מדגישים לנו רבותינו את חשיבות היישום של הברכה שאדם מקבל.

אדם הולך לרב צדיק גדול, ומבקש ממנו ברכה שיזכה להיות תלמיד חכם.

ובאמת, היו צדיקים - כמו הרב מבריסק, הסטייפלר ועוד צדיקים נוספים, זכר צדיקים לברכה - שכלל לא הסכימו לברך על כך. אמרו: 'אני אברך אותך שתהיה תלמיד חכם? תלמד תורה - תהיה תלמיד חכם!'

אולם ישנם צדיקים שמסכימים לברך על כך, ואין ספק שברכת צדיק מסייעת לאדם. אדם טרח, בא לצדיק, קיבל ברכה גדולה שיזכה להיות תלמיד חכם גדול בתורה - בהחלט ניתן להניח שהברכה תפעל את פעולתה.

אך הדבר תלוי באדם המתברך, מה

דרשו רבותינו (בראשית רבה לו ג): "ויחל נח איש האדמה - נתחלל ונעשה חולין".

לאחר שיצא מהתיבה, זכה נח לסיעתא דשמיא גדולה מאוד. כל מה שעשה, ה' הצליח בידו. כתוצאה מכך, בשעה שזרע נח ייחור של ענבים, נעשו לו בו כמה וכמה ניסים, כפי שאומרים חז"ל במדרש (תנחומא פרשת נח, יג): "בו ביום נטע, בו ביום עשה פירות, בו ביום בצר, בו ביום דרך, בו ביום שתה, בו ביום נשתכר, בו ביום נתגלה קלונו".

נח היה יכול להשתמש בסיעתא דשמיא המופלאה בה זכה, להצמיח בהרף עין גידולים החיוניים לקיום העולם, כגון חיטה, שעורה או כוסמין. אבל במקום זאת הוא ניצל את הברכה כדי לנטוע כרם, להצמיח ענבים ולשתות יין, ומחמת כן הגיע לידי

הוא עושה אחרי כן, במה השקיע את ראשו לאחר שקיבל ברכה להיות תלמיד חכם גדול בתורה:

האם תיכף ומיד סגר את עצמו בבית המדרש למשך כמה שעות ולמד תורה בשקידה, כדי שיהיה לברכה על מה לחול, או שמא כשיצא מבית הרב הלך הביתה, היה עייף ונשכב לישון, קם בוקר, סידר סידורים נחוצים, ורק אחרי כל זה התיישב ללמוד, כי הרי עליו ללמוד ולהיות תלמיד חכם...

אדם כזה, על מה תחול הברכה שקיבל להיות תלמיד חכם!?

אם רצונו שהברכה שקיבל תחול - דבר ראשון עליו לעשות מיד מעשה של מסירות נפש כלשהי ללימוד התורה, להראות כי חפץ הוא בקיום הברכה, ושאיפתו אכן להיות תלמיד חכם.

ניתן להמחיש הדברים על פי משל.

מעשה בשני שכנים, שאחד מהם היה רגיל ללכת לשיעורי תורה ולהתברך מפני רבנים בכל עת. וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו. האישי הרוויח בכל עסקה שעשה והפך עם הזמן לעשיר מופלג. לעומת זאת, השכן השני, שלא היה הולך לשיעורי תורה ולא נהג להתיעץ עם רבנים, לא ראה ברכה במעשי ידיו. בכל עסקה שעשה - היה מפסיד ונכשל, פעם אחר פעם.

באחד הימים הציעה לו אשתו: "ראה את שכננו, הוא הולך לשיעורי תורה, מתברך מפני רבנים ונוחל הצלחה בכל אשר פונה. לך גם אתה לרב או לאדמו"ר, קבל ממנו ברכה ובעזר ה' תצליח בעסקיך".

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

לבעלה דחיפה הגונה...

בין בני הזוג פרצה קטטה גדולה, שבמהלכה הרים הבעל את ידו על אשתו, שמיהרה להתקשר למשטרה ולהתלונן עליו.

האירוע המצער הסתיים כשהבעל המכה מובל למעצר בבושת פנים.

ביושבו בין סורג ובריה, התבונן האיש במה שאירע לו ותמה בליבו: "מה אירע לי? הרי האדמו"ר בידך אותי שאצליח בדבר הראשון אותו אעשה, כיצד אם כן התגלגלתי בסוף למחבוש?!"

בינתיים, ריחמה האשה על בעלה, והצהירה בפני המשטרה כי היא זו שפצחה במריבה ולפיכך היא מבטלת את תלונתה.

"זה בסדר, תשחררו אותו, אנחנו מסתדרים", אמרה האשה לסוהרים, ששחררו את האיש לחופשי.

רק יצא הלה מתחנת המעצר, ומיד מיהר לבית האדמו"ר, כדי לקבול בפניו על הברכה שלא הועילה לו

"לא רוצה ללכת לרב!" מיאן האיש,

"במה הוא יכול לסייע לי?!"

"מה אכפת לך", הפצירה הרעייה, "לך לרבי, מה יש לך כבר להפסיד?!"

לאחר מסכת שכנועים ארוכה, קיבל האיש את עצת אשתו, הלך לאדמו"ר וביקש את ברכתו. האדמו"ר נענה לבקשה, לחץ בחום את ידי האיש ואמר לו: "הריני מברך אותך שתזכה להצלחה גדולה, בדבר הראשון אותו תעשה!"

שמח האיש שמחה גדולה ומיהר לצאת לדרכו.

כשהגיע לביתו, נכנס כרוח סערה וקרא באוזני אשתו: "אני רעב! לא אכלתי ארוחת ערב! נו, איפה האוכל?!"...

"רגע, רגע, מה אתה ממהר?" הרגיעה אותו האישה, "ספר לי קודם, מה אמר לך האדמו"ר?"

"עזבי אותי עכשיו במנוחה, הביאי לי לאכול, אני רעב!"... רטן הבעל בקוצר רוח ומבלי משים דחף קלות את אשתו, שלא נותרה חייבת והחזירה

מאומה...

לאחר שיצא נח מהתיבה, הוא קיבל את ברכתו של בורא העולם, למען יצליח בכל אשר יפנה. אך במקום שינצל את הברכה להצמיח גידולים הנצרכים לקיום העולם, הלך וזרע ענבים כדי לעשות מהם יין, ובעקבות זאת שתה לשוכרה והתבזה.

ומאחר ובזבו לריק את הברכה המיוחדת בה זכה, כונה נח בלשון הכתוב: "איש האדמה", וכפי שאמרו חז"ל במדרש (שם): "בתחילה 'איש צדיק תמים', ועכשיו 'איש האדמה ויטע כרם' - משנטע כרם נקרא 'איש האדמה'".

"שוטה שבעולם!" הוכיחו האדמו"ר, "אני בירכתי אותך שתצליח בדבר הראשון אותו תעשה. ומה עשית אתה? הלכת והתקוטטת עם אשתך, ועל ידי כך החלת את הברכה על המריבה, שאכן נחלה הצלחה גדולה, עד כדי כך שכבר באותו יום הכניסו אותך למאסר!... אם היית משקיע את הברכה באהבה ובידידות, אם היית מנצל את הברכה לעסקה טובה - אין ספק שהיית זוכה לראות חיל והצלחה!"

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

בהתאמצות ובזריזות

לעשות זאת לבד ולכן קרא ליפת.

וכיון "שנתאמין [שם] במצוה יותר מיפת, לכך זכו בניו לטלית של ציצית".

מצות ציצית - "גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע פְּנֹפֹת פְּסוּתָךְ" (דברים כב, יב) - ניתנה לבניו של שם עבור המצוה שעשה אביהם, שכיסה את ערוות אביו.

ומה עם יפת? - הוא זכה לקבורה לבניו, שנאמר (יחזקאל לט, יא) "אֶתֶּן לְגֹג מְקוֹם שָׁם קָבַר בְּיִשְׂרָאֵל גַּי הָעֶבְרִים קְדָמַת הַיָּם וְחֹסְמַת הִיא אֶת הָעֶבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת גֹּג וְאֶת כָּל הַמּוֹנֵה וְקָרְאוּ גַּי הַמּוֹן גֹּג".

במלחמת גוג ומגוג, כאשר יבואו להילחם בבניו ורבים מהם ימותו, יזכו בניו המתים למקום קבר, ולא יישארו מוטלים בביזיון כדומן על פני האדמה.

ולמה? כי סוף כל סוף גם הוא השתתף במצוה!

פלאי פלאים.

וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת הַשְּׂמֹלָה וַיְשִׂימוּ עַל שְׂכָם שְׂנִיָּהִם וַיִּלְכוּ אַחֲרָיִת וַיִּכְסּוּ אֶת עֵרוֹת אֲבִיהֶם וַפְּנִיָּהֶם אַחֲרָיִת וְעֵרוֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ (בראשית ט, כג).

פירש רש"י: "אין כתיב כאן 'ויקחו' אלא 'ויקח', לימד על שם שנתאמין במצוה יותר מיפת, לכך זכו בניו לטלית של ציצית, ויפת זכה לקבורה לבניו".

שם לא היה יכול לבדו לפרוס את השמלה על אביו, אולי מפני שהיה צריך לעשות זאת בהליכה לאחור. בתחילה ניסה להסתדר בכוחות עצמו, אבל ראה שאינו יכול, הלך וקרא ליפת אחיו וביקש להיעזר בו.

יפת לא היה בעניין, רק שם. הוא יזם את המעשה והזדרז ועשאו בחום, לשם מצות כיבוד אב ואם, למנוע זלזול בכבוד אביו. הוא עשה את המעשה במסירות, בהתלהבות ובזריזות, מהר, שלא להשאיר את אביו אפילו רגע אחד בביזיון, אלא שלא היה יכול

כי לא הזדרזו, לא היה לו את מידת הזריזות...
 הזריזות...

רואים מכאן מה ההפסד העצום של אדם שאינו עושה את המצוה בהתאמצות ובזריזות, ועל כך אמרו חז"ל (פסיקתא זוטרתיא שמות סימן יז): "מצוה הבאה לידך - אל תחמיצנה".

זו נקודה חשובה מאוד, לעשות דברים מתוך שמחה, זריזות והתאמצות, ואז זוכה אדם למידה כנגד מידה, שכרו יינתן לו בזריזות...

רואים מכאן עד היכן מגיע השכר על התאמצות וזריזות של אדם בקיום המצוות. שכר כה עצום!

את מצוות ציצית קיבלו צאצאי שם באופן מייד, כשכר על הזריזות של אביהם בקיום המצוה, והיתה בכך מידה כנגד מידה: הוא לא המתין, אלא "ויקח", מיד - ואף השכר יינתן לבניו מיד. בזמן קבלת התורה נתן להם הקב"ה את מצוות ציצית.

ויפת - מתי יקבל את שכרו? בעוד כמה אלפי שנים... עכשיו לא יקבל,

ההתאמצות - פותחת שערים

בקלות רבה יותר להיות צדיק.

זהו תהליך טבעי למי שגר בין צדיקים, שהכל מסביב על טהרת הצדקות, בבית המדרש כולם צדיקים, וגם הוא - בקלות יחסית, יכול להיעשות כמותם.

לא כן מי שגר בסביבה של רשעים - עליו להתאמץ, ביתר שאת וביתר עוז, כדי להיות צדיק.

מי גרם לו להתאמצות היתרה הזאת?
הרשע שגר בשכנותו!

נמצא, שבמישור העקרוני היה מגיע לרשע גן עדן על כך שבזכותו זכה הצדיק לגן עדן משופר! בזכותו היה על הצדיק להתאמץ, ובגין המאמץ הזה מצוותיו הפכו להיות נעלות יותר!

את השכר הזה של הרשע - נוטל

אַלֶּה תוֹלְדֹת נֹחַ. נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים
הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ
(בראשית ו, ט).

חז"ל (חגיגה טו ע"א) אמרו: "ברא צדיקים - ברא רשעים, ברא גן עדן - ברא גיהנם. כל אחד ואחד יש לו שני חלקים, אחד בגן עדן ואחד בגיהנם, זכה צדיק - נטל חלקו וחלק חברו בגן עדן, נתחייב רשע - נטל חלקו וחלק חברו בגיהנם".

ולכאורה הדברים טעונים ביאור, מה פשר נטילת החלק של חברו? מדוע הצדיק, שנוטל את חלקו המגיע לו בגן עדן, נוטל גם את חלקו של הרשע?

וכמו כן להיפך: מדוע הרשע, שנוטל את חלקו המגיע לו בגיהנם, נוטל גם את חלקו של הצדיק?

אלא, אדם שחי בין צדיקים - יכול

בים התלמוד, מתפלפלים בסוגיות עמוקות וקשות, דנים בסברות של רבותינו הראשונים והאחרונים, ומצליחים להגיע לרמה לימודית גבוהה, כזו שעל פי דרך הטבע לוקח שנים רבות להשיג אותה.

איך אפשר להבין זאת?

התשובה: "נוטל חלקו וחלק חברו!" הם נוטלים את חלקם של כל הרשעים, שניסו לעמוד בדרכם ולעכב את חזרתם בתשובה!

במסירותם המיוחדת, בהתאמצותם היתרה, להתגבר על השפעת הסובכים אותם - הם נוטלים שכר כפול ומכופל, כנגד כולם, וזוכים לסייעתא דשמיא מיוחדת להגיע להישגים כל כך גבוהים, תוך פרק זמן כל כך קצר באופן יחסי.

ההתאמצות - פותחת שערים!

גם מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל שידע את כל התורה כולה בעל פה, גם הוא היה צריך להתגבר על

הצדיק! הצדיק נוטל בגן עדן את חלקו האישי בגין קיום המצוות, ואת שכרו של הרשע המגיע לו על כך שזיכה את הצדיק בתוספת מעלה בקיום המצוות.

אותו הדבר להיפך: הרשע נוטל חלקו בגיהנם בגלל העבירות שעשה. מלבד זאת, הלא התפנה מקום בגיהנם - מקומו של הצדיק שהתאמץ, ולא נגרר אחרי הרשע, ולא למד ממעשיו. את החלק הזה שהתפנה בגיהנם - מקבל הרשע...

התאמצותו היתירה של נח, שלא נסחף אחרי בני דורו שהיו רשעים, היא שזיכתה אותו בתהילת עולם, להיות היסוד לבניית העולם החדש, אחרי חורבן העולם במבול.

כי מי שמצליח לעמוד מול הזרם, ולהישאר איתן באמונתו ובצדקתו - מקבל שכר כנגד כולם!

לפי זה מובנת תופעה מפליאה שאנו עדים לה יום יום: בעליתשובה שתוך שנה שנתיים רואים אותם שוחים

”אבד לי החשק ללמוד”.

איך יתכן שאבד החשק למי שהוא פאר הישיבה, שעדיו לגדול בישראל?

הבה נשב ביחד באיזה מקום שתבחר, ונלמד איזו גמרא שליבך חפץ, ובעז”ה נקבל שנינו טעם בלימוד, ותוכל לחזור לישיבה”.

מֶרֶן הַסְּכִיִּם. הם הלכו לישיבת חברון בגאולה ולמדו מסכת ביצה בעיון, עם ראשונים ואחרונים, ואחרי מספר ימים חזר לו החשק ללמוד ושב בחזרה לישיבה.

מֶרֶן הִיָּה אִישׁ אֱלוּקִים, שִׁכְבֵּר בְּהִיּוֹתוֹ יֶלֶד קֶטָן, בֶּן שְׁמוֹנֶה, יָדַע מִסְכַּתוֹת שְׁלִימוֹת בְּעַל פֶּה, וּבְגִיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה כִּבֵּר אֶמֶר עֲלֵיו הַגְּאוֹן הַמּוֹבֵהֶק, רַב שְׁכוּנַת ‘בֵּית יִשְׂרָאֵל’ רַבִּי שְׁמִשׁוֹן אַהֲרֹן פּוֹלְנֶסְקִי - הַרְבֵּ

קְשִׁיִּים, לַעֲמוֹד בְּנִיסִיוֹנוֹת, לְהַתְּאֵמֵץ וְלֹא לְהִשְׁבֵּר.

גַּם לוֹ הָיָה פַּעַם רֵגַע שֶׁל מִשְׁבֵּר, יֵשׁ עַל כֵּךְ עֵדוֹת בְּרוּרָה שֶׁל הַגְּאוֹן רַבִּי עֲזָרָא עֲדָס זצ”ל, רַבֵּה שֶׁל הַרְצֵלְיָהּ.

אֶחָד הַרְבָּנִים הָעִיר לוֹ, לְעֵינַי כּוֹלֵם: ”הִרִי כִבֵּר כְּתַבַּת סֵפֶר, בּוֹא נִרְאֶה אוֹתְךָ מֵיִשְׁבַּב קוֹשִׁיא שֶׁל הַמַּהְרֵשׁ”א... וְהוּא נִשְׁבֵּר מֵהָעֶרְהָה שֶׁל הַר”מ.

לְאַחַר שֶׁעֲבָרוּ מִסְפַּר יָמִים, בְּהֵם לֹא הוֹפִיעַ לְיִשְׁבִּיבָה, רַבִּי עֲזָרָא הִלֵּךְ לְדֶרוֹשׁ בְּשִׁלּוּמוֹ, וְאִמּוֹ סִפְרָה כִּי הוּא הִלֵּךְ לְעֵבוֹד עִם אָבִיו בְּמַכּוֹלֵת... הוּא מִיָּהָר לְמַכּוֹלֵת וּמִצָּא שֵׁם אֶת מֶרֶן עֲזָרָא לְאָבִיו.

”מָה קָרָה לְךָ?” שָׁאַל אוֹתוֹ רַבִּי עֲזָרָא.

פעם ניגשה אליו ושאלה אותו אם אכל מן האוכל שהביאה - אך הוא התנצל שאינו זוכר... והוסיף ואמר בפשיטות: "אם הבאת צלחת אוכל, והצלחת ריקה - מסתבר שאכלתי"... אלא שכעבור זמן התברר שהחתולים נכנסו פנימה ואכלו את האוכל במקומו...

מרן היה שקוע בתלמודו, זמן רב לא בא אוכל לפיו, והוא לא חשב במאומה - לא בצלחת האוכל שהונחה לפניו, לא ברעב שכרסם ולא בחתולים שאכלו מהצלחת המונחת סמוך לו...

מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל היה אוכל רק כדי שיהיה לו כוח לשבת ברציפות ארבע עשרה שעות, בלי לזוז מהמקום, ולעמול ולהתייגע בתורה הקדושה.

אפשר הרי להתעלף כשרואים על כמה ספרים הוא עבר, שאת דבריהם הוא מביא בספריו.

מטעפליק שהוא יהיה גדול הדור הבא! ואף על פי כן גם לו היה, במידה מסוימת, יצר הרע!

יצר הרע נמצא גם אצל הגדול שבגדולים, ונדרש מאמץ להתגבר עליו!

מרן לא התפתה! הוא עמד בניסיון!

הדברים אמורים ביחס לכל אחד ואחד מאיתנו. לא אחת קורה שיוצא לנו החשק מהלימוד, שיצר הרע מדרבן אותנו לצאת לעשות כסף וכיוצא בזה.

עלינו להיות ערניים! לא לתת לו לשבור אותנו. להתאמץ. להתגבר. השכר הוא עצום. שכר כנגד כולם.

אין צורך לתאר את גודל שקידתו של מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל. בצעירותו היה ספון בבית כנסת 'צופיוף' ושקד על התורה לילות כימים.

מידי פעם היתה הרבנית מביאה לו צלחת עם אוכל.

מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל מצעירותו הקדיש עצמו לתורה. הוא לא איבד רגע אחד לבטלה, כל רגע היה מחושב.

בעת שלמד בישיבת "פורת יוסף" היה עושה את דרכו מידי יום לישיבה, ובסוף היום שב לביתו.

בזמן שהבחורים האחרים היו מביטים בדרכם ימינה ושמאלה, מציצים בחלונות הראוה - מרן לא היה מביט ימינה ושמאלה, אלא היה מרכז בעצמו, שקוע באיזו סוגיה, משנן דפי גמרא. המוח לא נח לרגע.

כשהיה ילד קיבל במתנה את הספר "ראשית חכמה" מרבי משה בלוי, כדי ללמוד ולהגות בו.

בהקדשה שכתב לו הרב, רשם שזכה בספר משום שהשמיע לפני הרבנים את כל משניות שבת, עירובין ופסחים, וגם את פרק 'אלו מציאות' ו'פרק הזהב' ונבחן עליהם בעל פה!...

ילד, וכבר נבחן על פרקים שלמים

ארבעים אלף ספרים היו מונחים בראשו - אין דבר נעלם ממנו ואין נסתר מנגד עיניו!

מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל מביא בתשובה אחת ב"ביע אמר" (ראה ח"ד או"ח סימן לד, ועוד) **כחמש מאות ספרים שונים!**

אין לי ספק שכשמרן היה עובר על הספרים, הוא היה רואה את בעל המחבר עומד מולו, כמו שמובא בירושלמי שבת (פרק א הלכה ב): "כל האומר שמועה מפי אומרה - יהא רואה בעל השמועה כאילו הוא עומד כנגדו".

מרן ראה את רבי שמעון בר יוחאי, את רבינא ורב אשי, את הגר"א, את ה"אור החיים" הקדוש ואת רבי חיים פלאגי!

זהו האור העליון שניתן היה לראות על פניו.

בחלקיק שניה היה עובר על ספר, ועוד ספר, 'וכן כתב' - כשכל בעל שמועה עובר לפניו כבני מרון...

ממקומם לכבודו, והוא הזדעזע ונבוך:

מה עשיתי?!...!

לאור מעיין ידיעותיו העצום, ניתן לכאורה לטעון כי היה בעל זיכרון בלתי נדלה ובשל כך הגיע להיכן שהגיע.

אולם האמת היא שאלו דברי הבל. מרן רכש את ידיעותיו הכבירות בזכות דבר אחד ויחיד - עמל התורה!

הוא לא קיבל את המתנה הזאת סתם. הוא לא קם בבוקר, שמו לו 'צ'יפ' [כרטיס זיכרון] בראש והתחיל לדעת. חלילה! - הוא עמל על כל ספר, על כל הגהה, על כל מדרש ועל כל ספר קבלה.

בלי עמל הוא לא השיג כלום, ובעמלו השיג כה הרבה, כי לא ביטל שנייה אחת!

מי שהכיר אותו ראה וידע זאת. הדברים ניכרו מבין ריסי עיניו.

בגמרא!

הגאון רבי ציון לוי זצ"ל, רבה של פנמה, למד בבחרותו עם מרן אצל רב רבנן "המורה" מרן הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל. הוא סיפר, כי מנהגו של מרן היה להיכנס לשיעור ביחד עם רבי עזרא עטיה, כדי לא לבטל אף שנייה של לימוד.

פעם אחת איחר להיכנס, ורבי עזרא עטיה שהבחין בהעדרו שאל את התלמידים: "האם אתם מחבבים ומעריכים אותו?"

"ודאי" - השיבו.

"האם אתם קמים לפניו כשנכנס?"

"לא".

"ואני אומר לכם, שחייבים אתם לקום לפניו!" - פסק להם.

מיד לאחר מכן נכנס הרב עובדיה, שהיה בחור צעיר לימים, לחדר.

כל הנוכחים שם הזדרזו לקום

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02 - 5000455 פקס: 02 - 5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה